

2025-01	D66 Zeeland	Bladzijde 8 Leesbaarheid grafiek	Zouden we in het vervolg een afbeelding kunnen krijgen met meer pixels? Nu zijn de teksten in de staafgrafiek niet te lezen.	We zullen onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om de leesbaarheid van de grafiek te verbeteren.
2025-02	PvdA-GroenLinks	Bladzijde 9 Hoofdstuk grote projecten, algemeen, voor meerdere projecten van toepassing.	Is er bekeken of er een rode draad te halen valt uit dat wat bij deze grote projecten niet gehaald is, c.q. meer gekost heeft dan begroot (duidelijke verantwoordelijkheden, betere sturing op risico's en voldoende uitvoeringskracht)? Zo ja, hoe luidt die? Zo nee, is GS bereid hier alsnog naar te kijken en die met PS te delen? Graag een toelichting.	De monitoring van de genoemde aspecten en de rode draad vindt zowel informeel en continu als formeel en periodiek plaats. Hiervoor is een functionaris specifiek met deze taak belast, die deze verantwoordelijkheid ook vanuit die rol invult. Binnen het informele en continue proces vindt veel onderlinge afstemming plaats tussen de projectteams van de Grote Projecten, de afdeling financiën, de afdeling P&O, de afdeling control, de directie en het bestuur. Daarnaast worden binnen het formele en periodieke proces de genoemde aspecten gerapporteerd via de reguliere voortgangsrapportages. Deze voortgangsrapportages worden bewust breed en multidisciplinair besproken, met als doel van elkaar te leren en waar nodig te verbeteren. Daarbij is tevens aandacht voor de samenhang met het risicomanagementbeleid. Verder vinden aan het einde van ieder Groot Project evaluaties plaats, waarbij op projectniveau wordt teruggeblikt op de uitvoering en de behaalde resultaten. De algemene consensus is dat een van de rode draden is dat de doelstellingen overwegend worden behaald en dat het merendeel van de projecten eindigt met een batig saldo. Dit wordt gezien als een indicatie van ordentelijke risicosturing. Tegelijkertijd blijft het beschikken over voldoende (personele) uitvoeringskracht een belangrijk aandachtspunt. In dat kader zijn de krappe arbeidsmarkt en de beschikbare formatie veelbesproken thema's.
2025-03	VVD	Bladzijde 11 Kader grote projecten	Is de evaluatie Kader Grote Projecten al gestart? Zo ja, wanneer kunnen we de evaluatie verwachten? Worden de te verwachten resultaten van de evaluatie nog vóór de nieuwe statenperiode verwerkt?	Ja, de evaluatie van het Kader Grote Projecten is inmiddels gestart. Een externe partij is momenteel bezig met de voorbereidende werkzaamheden. Volgens de planning worden de PS-leden rond de zomer geïnterviewd. Het doel is om de uitkomsten vóór het einde van 2026 aan Provinciale Staten aan te bieden, en daarmee nog vóór de Statenverkiezingen van maart 2027.

Beantwoording vragen Jaarstukken 2025

2025-04	PvdA-GroenLinks	Bladzijde 9-12 Hoofdstuk Grote projecten	Terugkijkend op 2025: in hoeverre was de planning van de grote projecten in de begroting 2025 realistisch, gezien wat toen bekend was over vergunningen, uitwerking van plannen en externe factoren? Wat zijn de belangrijkste lessen voor realistische plannen, en hoe gaat GS dat borgen in de nieuwe organisatie (heldere verantwoordelijkheid, besluitvorming en voldoende capaciteit)?	De begroting was realistisch; de afwijking ten opzichte van de begroting past bij de dynamiek die kenmerkend is voor Grote Projecten. Daarbij geldt wel als aandachtspunt dat project- en projectfasebudgetten vaak over meerdere jaarschijven lopen. De borging binnen de nieuwe organisatie is met name voorzien in het creëren van een domeinstructuur. De domeindirecteuren hebben daarin een heldere verantwoordelijkheid en vormen de spil in de besluitvorming en in de afwegingen rondom de inzet van capaciteit.
2025-05	PvdA-GroenLinks	Bladzijde 12 en verder Plaatjes van “wat mag het kosten” per groot project	Waarom is er alleen een tabel met overzicht, baten en lasten NPW opgenomen in de jaarrekening? Waarom niet ook 1 per overig groot project? Kan dit alsnog?	Nee, dit is niet mogelijk omdat de projecten Deltaweg, Zanddijk, Traverse Kapellebrug en de vervanging schepen Westerschelde ferry investeringsprojecten zijn en deze worden geactiveerd op de balansen verlopen niet via de exploitatierekeningen. Zie hiervoor bijlage 1 de staat van materiële en financiële vaste activa.
2025-06	VVD	Bladzijde 15 Afronden overdracht eigendom en beheer gerealiseerde projecten.	Wanneer wordt de overdracht aan het Waterschap Scheldestromen verwacht van de nieuwe kering in het Hedwige project? Waarvan is dit afhankelijk? Kan dit worden toegelicht?	Het gesprek met het Waterschap over de voorwaarden waaronder de dijk wordt overgedragen, is nog niet afgerond. Van belang hiervoor is een natuurtoets, welke thans wordt afgerond. Deze natuurtoets geeft inzage in de condities waaronder de overdracht kan worden ingeregeld.
2025-07	PvdA-GroenLinks	Bladzijde 24 Jaarstukken 2025 Vervanging schepen Westerschelde Ferry	Bij de vervanging van de Westerschelde Ferry lag in 2025 de nadruk op voorbereiding en besluitvorming. Hoe heeft GS in de begroting 2025 zichtbaar gemaakt welke kosten bij voorbereiding horen en welke bij uitvoering, en was dat voor Provinciale Staten voldoende duidelijk? Wat is hiervan geleerd, en hoe wordt dit in de nieuwe organisatie standaard (heldere fasering, verantwoordelijkheden en een begrijpelijke begrotingspresentatie)?	Het inzicht in de begroting 2025 van het project Westerschelde Ferry wordt geboden via de tabel ‘Wat mag het kosten?’ binnen de sectie Grote Projecten van de begroting. Het inzicht in welke kosten aan welke projectfase zijn toe te rekenen wordt gegeven in de voortgangsrapportages, die viermaal per jaar worden behandeld in de Commissie Economie. Daarnaast volgen we de standaardsystematiek die bij een groot project hoort, waarin met fases wordt gewerkt. Provinciale Staten hebben een bestemmingsreserve van € 9,4 miljoen gevormd uit het ZEH-dividend voor het project ‘Zero Emissie Schepen WSF’. Hiervan is eerder € 1,5 miljoen beschikbaar gesteld als voorbereidingskrediet voor de definitie- en ontwerpfase. PS heeft op 13 maart 2026 € 0,8 miljoen extra beschikbaar gesteld als voorbereidingskrediet voor de ontwerpfase. De verwachte kosten voor de huidige

				ontwerpfase worden hiermee aangepast tot een totaalbedrag van € 2,3 miljoen. Gedeputeerde Staten besteedt veel tijd en aandacht aan het helder en inzichtelijk maken van soms complexe informatie, Bij de afronding van grote P&C-producten, zoals het opstellen van de begroting, vindt bovendien vaak een informele evaluatie plaats waarin leerpunten voor een volgende ronde worden meegenomen. De term 'nieuwe organisatiestandaard' is daarbij niet bekend.
2025-08	PvdA-GroenLinks	Bladzijde 25 Aanbesteding nieuwe schepen WSF	Waarom moet gedacht worden bij het samenstellen van een expertteam van buitenaf als randvoorwaarde tijdens de aanbestedingsprocedure? Is dat team al samengesteld? Wanneer (ge)start? Vallen de kosten binnen het beschikbaar gestelde voorbereidingsbudget?	Bij het genoemde expertteam dient gedacht te worden aan: • Aanbestedingsspecialisten en juristen op partner-niveau die gespecialiseerd zijn in het opstellen en beoordelen van aanbestedingstukken. • Specialisten met (technische) nautische kennis. Dit team is reeds samengesteld, en de kosten hiervan worden betaald uit de reeds beschikbaar gestelde middelen.
2025-09	PvdA-GroenLinks	Bladzijde 33 Versterking governance BGTS NSPD	Uitbreiding van het governance BGTS NSPD (b)lijkt gewenst. Waarom moeten we dan denken? Hoe en wanneer? Verandert dit nog iets aan de invloed van volksvertegenwoordigers op de strategie en de realisering van een en ander bij NSP? Die is al vrij beperkt, graag met een toelichting mocht er iets veranderen. En zo ja, kan dat zonder instemming?	De versterking van de governance komt voort uit de Vlaams-Nederlandse top. North Sea Port District is door Nederland aangewezen als NOVEX gebied. Dat is een Nederlands instrument, terwijl het gebied natuurlijk gedeeltelijk in Vlaanderen ligt. Op de Vlaams-Nederlandse top is de afspraak gemaakt dat beide landen aan een gezamenlijke gebiedsaanpak werken. Die afspraak is gemaakt met Nederland, Vlaanderen, de BGTS NSPD en North Sea Port. De versterking van de governance heeft betrekking op die gezamenlijke grensoverschrijdende aanpak. Deze verandert niets aan de governance binnen de BGTS, waar de Provincie Zeeland deel van uitmaakt. Die samenwerking is statutair vastgelegd en deze statuten worden hierdoor niet gewijzigd.
2025-10	PvdA-GroenLinks	Bladzijde 33 Subsidie verduurzaming bedrijventerreinen.	Is bekend waarom minder gebruikgemaakt is van de subsidiekansen dan begroot? Zo ja, wat zijn de resultaten? Zo nee, wordt hier nog onderzoek naar gedaan?	Veel zaken waar de subsidieregeling op inzet worden opgepakt door marktpartijen en bedrijven zelf. De regeling sloot onvoldoende aan op de rol die gemeenten nemen bij de verduurzaming van bedrijventerreinen. Daarnaast zijn er de afgelopen jaren veel subsidieregelingen beschikbaar gekomen die gericht zijn op het stimuleren van verduurzaming

				(waaronder ook het programma Zeeuwse Verduurzaming Bedrijventerreinen, zie vraag 2025-11).
2025-11	PvdA-GroenLinks	Bladzijde 34 Toekomst bedrijventerreinen	Er wordt ingezet op verduurzaming van 37 Zeeuwse bedrijventerreinen. Zijn dit alle bekende bedrijventerreinen? Zo niet, wat gebeurt er met de overige? Voorheen kende de Provincie de regeling dat dergelijke terreinen gesaneerd moesten worden alvorens er nieuwe, grotere konden worden opgestart. Die regeling geldt volgens PvdA-GroenLinks niet meer. Maar niet verduurzamen kan leiden tot verpaupering terwijl er ook veel andere bestemmingen mogelijk zijn ons inziens. Graag een toelichting.	De Zeeuwse doelstelling om op 37 bedrijventerreinen de organisatiegraad te versterken en in te zetten op verduurzaming volgt uit de landelijke doelstelling om in totaal 650 bedrijventerreinen in Nederland aan te pakken. Dit Zeeuwse programma wordt betaald met SPUK middelen van het Rijk. Er zijn in Zeeland ongeveer 200 bedrijventerreinen. Dit aantal is te groot om tegelijk aan te pakken. Doel is wel om opgedane kennis beschikbaar te stellen voor andere bedrijventerreinen in Zeeland.
2025-12	PvdA-GroenLinks	Bladzijde 35 Vertraging DSO bij Omgevingswet	Waaruit bestaat die vertraging in de eerste (van drie) fase(s) dan? Bij de totstandkoming en ingang van de Omgevingswet (januari 24) hoorden we telkens dat Zeeland zijn zaakjes voor elkaar had met betrekking tot het onderdeel DSO.	Bij inwerkingtreding van de Omgevingswet had het serviceniveau van het DSO en het Omgevingsloket gelijk moeten zijn aan dat van voor de inwerkingtreding (fase 2). In de praktijk zijn niet alle delen uit beide fases geïmplementeerd en voldoet het stelsel nog niet aan de volledige beoogde functionaliteit. Een verdere doorontwikkeling blijft nodig. De Provincie had inderdaad alles op orde wat nodig was voor de inwerkingtreding van de wet. Dat betekent niet dat we klaar zijn. Ook onze processen en Omgevingsdocumenten vragen continue aandacht voor verbetering, mede in samenhang met de doorontwikkeling van het DSO.
2025-13	VVD	Bladzijde 39 Subsidie hergebruik van leegstaande panden (HELP)	Er zijn 29 projectaanvragen ontvangen, waarvan 6 toegekend. Dat betekent dat 23 projecten zijn afgewezen. Welke bedragen waren hiermee gemoeid? Zijn de afgefallen projecten in principe wel subsidiabel? Zo ja, hoeveel waren dat er en welk bedrag was hiermee gemoeid?	29 projectaanvragen, met een totaal aangevraagd subsidiebedrag van € 4,7 miljoen 12 projecten scoren te weinig punten -> deze zijn niet kansrijk (totaal ca € 2,02 miljoen). Doordat het minimale aantal punten in de ronde van 2026 lager is, zou 1 project met een subsidieaanvraag van € 200.000 in 2026 wel kansrijk zijn. Uit de evaluatieronde 2025 blijkt het vereiste minimale aantal te scoren punten (300 punten) aan de hoge kant. Net voldoende projecten voldoen hier in 2025 aan. In 2026 zijn meer middelen beschikbaar voor de HELP-regeling. Daarom wordt voorgesteld het vereiste minimale aantal te scoren punten iets te

				verlagen. Door het verlagen van het minimale te behalen aantal punten worden de beste projecten nog steeds als hoogste gerangschikt, maar hebben we de mogelijkheid om aan meerdere, ook goede projecten, subsidie toe te kennen • 11 projecten voldoen niet aan de voorwaarden, zijn onvolledig of hebben geen onrendabele top (totaal ca € 1,65 miljoen) • 2 projecten hebben uiteindelijk subsidie ontvangen vanuit de Gebiedsgerichte Aanpak Wonen • 3 projecten zijn kansrijk indien deze compleet waren aangeleverd (totaal € 600.000) • 6 projecten zijn toegekend voor een totaal subsidiebedrag van € 1.075.000 waarvan het project met het laagste aantal punten € 75.000 minder subsidie heeft ontvangen in verband met bereiken subsidieplafond.
2025-14	VVD	Bladzijde 41 Cofinanciering Rijksregelingen wonen	Provincie helpt Zeeuwse gemeenten met € 200K als Rijk subsidie toekent. Welk bedrag betaalt de Provincie per woning? Welke gemeenten hebben subsidie toegekend gekregen? Om hoeveel woningen betrof dit? Hoeveel vallen daarvan onder betaalbare woningen?	Er zijn drie gemeenten die een rijkssubsidie hebben ontvangen. Gezien de uiteenlopende aard van de projecten en de omvang van de rijkssubsidies is een bedrag per woning niet eenduidig te bepalen. De provinciale bijdrage maakt onderdeel uit van de cofinanciering van het gehele project. De gemeente Kapelle heeft een subsidie uit de Woningbouw Impuls (WBI) ontvangen voor de bouw van de wijk Zuidhoek 4. Dat gaat om ruim 300 woningen waarvan 1/3 sociale huur en 1/3 betaalbare koop. De gemeenten Sluis en Terneuzen hebben een WBI subsidie ontvangen uit het Volkshuisvestingsfonds (VHF). De gemeente Sluis gebruikt de VHF subsidie voor herstructurering en verbetering van 860 particuliere woningen in Breskens, IJzendijke, Oostburg en Sluis waarvan de eigenaar of gebruiker een laag inkomen heeft. De gemeente Terneuzen zet de VHF subsidie in voor herstructurering en verbetering van 224 particuliere woningen met een lage WOZ waarde in de Raadsledenbuurt in Terneuzen. Zowel in Sluis als in Terneuzen wordt een deel (respectievelijk 40 en 24) woningen ingepond door de woningcorporatie.

2025-15	PvdA-GroenLinks	Bladzijde 43 Acties ten behoeve van behalen doelen KRW m.b.t. Zeer Zorgwekkende Stoffen	Er zijn 2 acties gestart ten behoeve van het behalen van de doelen KRW met betrekking tot ZZS. Zijn er al resultaten bekend? Zo ja, hoe luiden die. Is er al een indicatie in hoeverre die doelen op dit terrein (maximaal) behaald kunnen worden? Immers over de gehele linie is bekend dat de doelen KRW in 2027 voor een groot deel niet gehaald zullen worden, ook al wordt er inmiddels hard aan gewerkt.	Wat betreft de eerste actie heeft omgevingsdienst (DCMR) de actie uitgevoerd en bij (RUD-Zeeland) is het proces aangevangen maar nog niet afgerond. Het resultaat is (meer) inzicht en aanpassing van het controleprogramma van bemonstering en analyses. Met als uiteindelijke doel: vermindering van (p)ZZS in afvalwaterstromen (actie 2). Dit is een lopend proces, breder dan enkel de KRW-doelen. In samenwerking met medeoverheden en vanuit de branches zelf wordt daaraan gewerkt. In hoeverre de KRW-doelen (wat betreft ZZS) behaald gaan worden zal blijken uit monitorings-rapportages die op een later moment beschikbaar komen.
2025-16	PvdA-GroenLinks	Bladzijde 45 Tabel doelindicatoren	De CO2-uitstoot van bedrijven blijkt zelfs 3% hoger te zijn dan in 2023 in plaats van dat die verder omlaag gaat. Er moet nu nog minimaal 4 ton versneld gereduceerd worden. Is bekend hoe of moet dit allemaal nog bekeken worden? En hoever staat het daarmee (korte verwijzing naar waar dit gevonden kan worden mag ook).	Binnen het industriecluster wordt ingezet op zowel versnelling van reeds geplande maatregelen als het verkennen van aanvullende reductiemogelijkheden bij bedrijven. Daarbij ligt een belangrijke verantwoordelijkheid nadrukkelijk ook bij de bedrijven zelf, aangezien zij uiteindelijk verantwoordelijk zijn voor het terugdringen van hun uitstoot en het realiseren van verduurzamingsmaatregelen binnen hun bedrijfsvoering. Daarnaast speelt het vervolg op de maatwerkafspraken een belangrijke rol. In dat kader wordt met de grotere uitstoters verder gesproken over aanvullende verduurzamingsstappen, investeringen en mogelijke versnelling van reeds afgesproken trajecten. De komende periode wordt nader uitgewerkt welke maatregelen het meeste effect kunnen hebben en hoe hier gezamenlijk uitvoering aan kan worden gegeven.
2025-17	VVD	Bladzijde 48 Programma Balans in het landelijk gebied.	Wordt er ook gemonitord op de aanwezigheid en/of ontwikkeling van nieuwe soorten die (kunnen) duiden op een verrijking van de biodiversiteit? Waarom wel/niet?	De provinciale meetnetten zijn gericht op de aanwezigheid (en ontwikkeling) van habitat-richtlijnsoorten en kenmerkende soorten. Tijdens het inventariseren worden ook andere soorten aangetroffen en geregistreerd. Per aangetroffen soort kan indien nodig worden beoordeeld of de waarneming positief of negatief is voor het systeem(herstel) en de biodiversiteit.
2025-18	PvdA-GroenLinks	Bladzijde 51 Realisatie nieuwe ha natuur	Uit de cijfers blijkt wat PvdAGL al langer veronderstelde: we gaan de verplichte hoeveelheid hectares nieuwe natuur NNZ niet halen uiterlijk 2027. Is bekend wat dit kan betekenen voor de verleende landelijke subsidie? En hoe	De verwachte restopgave nieuwe natuur wordt ingeschat op 150-200 hectare na 2027 voor Zeeland. Landelijk is de verwachte restopgave 18.000 hectare. Wat de verwachte Zeeuwse restopgave naar verwachting ca. 1% van de

			Zeeland er voor staat ten opzichte van andere provincies? In het begin liepen we voorop, sinds corona is het versneld minder geworden ten opzichte van andere provincies. Is dit ook onderwerp van gesprek in IPO?	landelijke maakt. Provincie Zeeland ontvangt de financiering voor het Natuurpact, waaronder de realisatie van het Natuurnetwerk Zeeland valt, via het Provincie Fonds, waardoor de middelen na 2027 niet wegvallen. Op dit moment zijn we samen met het Rijk gestart met de eerste gesprekken om te komen tot een vervolg op het in 2027 aflopende natuurpact.
2025-19	VVD	Bladzijde 54 Bestrijding Aziatische hoornaar	Vanaf oktober 2025 was ten gevolge van uitputting van het budget de bestrijding van de Aziatische hoornaar, nu geelpoothoornaar geheten, gestopt. Is de bestrijding per 2026 weer hervat? Zo nee, waarom niet? Wat is het vrijgevalen budget? Zo ja, wat is de besteding van het budget 1e kwartaal 2026? Toelichting in euro's en percentage van het te besteden budget.	GS hebben in 2024 besloten om de bestrijding van de Aziatische of geelpoothoornaar gefaseerd af te bouwen. Zo ontstaat ruimte om het beschikbare budget voor exotenbestrijding ook in te zetten voor andere invasieve exoten. Er is in 2024 opdracht verleend aan een bestrijdingsbedrijf om hoornaarsnesten te verwijderen. In lijn met de afbouw waartoe GS hebben besloten kan er volgens de opdracht in 2026 voor maximaal € 50.000 besteed worden aan deze bestrijding. De bestrijder pakt meldingen sinds het begin van dit voorjaar weer op. Hiervoor is nog geen factuur ingediend. Wanneer het plafond van € 50.000 bereikt is, en de opdracht afgerond, dan blijven GS wel nesten verwijderen op eigen gronden, wanneer er dringende risico's zijn voor biodiversiteit of volksgezondheid. Veel gemeenten doen op eigen gronden inmiddels hetzelfde, of gaan dat doen.
2025-20	VVD	Bladzijde 55 Actueel houden van N2000 beheersplannen.	Wanneer wordt er gestart met het maken van de beheersplannen voor de Drie Kreken, 't Zwin en Kievittepolder en de Yerseke en Kapelse Moer?	Voor het natura 2000 gebied Zwin en Kievittepolder is een start gemaakt met een landschapsecologische systeemanalyse (LESA). Dit op basis van het door de ecologische autoriteit uitgebrachte advies dat voordat gestart kan worden met het beheerplan eerst een LESA uitgevoerd moet worden. Naar verwachting wordt de Lesa voor de zomer afgerond en starten we na de zomer, in participatie met alle betrokken partijen, met het beheerplanproces dat naar verwachting tussen de 1 en de 2 jaar zal duren. De beheersplannen voor de drie kreken en de Yerseke en Kapelse moer volgens hierna.
2025-21	D66 Zeeland	Bladzijde 56	De laatste tijd zijn er veel video's (bijvoorbeeld op	Uit de vraagstelling wordt niet direct duidelijk om welke video's

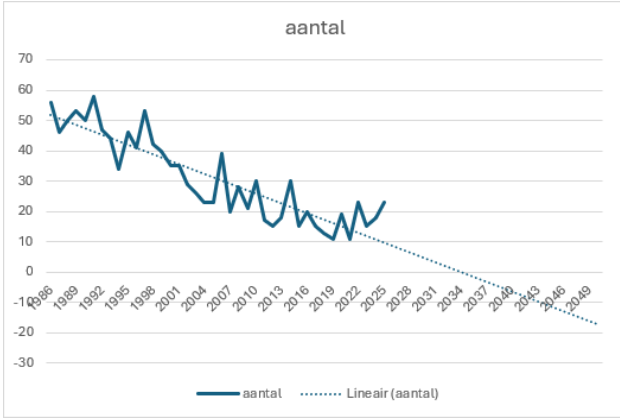
		Video's Zeeland/inheemse soorten	YouTube) van "Zeeland" te zien met onder andere adviezen over de aankoop van inheemse soorten. Waar worden deze video's uit betaald? We lezen hier niets concreets over in de jaarstukken of de najaarsnota.	het gaat. Mogelijk worden de video's bedoeld die gemaakt zijn door samenwerkingsverband 'De Zeeuwse Natuur'. In het samenwerkingsverband bundelen Het Zeeuwse Landschap, Terra Maris, IVN Natuureducatie, Stichting Landschapsbeheer Zeeland en Nationaal Park Oosterschelde hun aanbod aan natuureducatie en -activiteiten. Recent zijn er diverse video's geplaatst op YouTube door de Zeeuwse Natuur, waaronder één video waarin een boswachter vertelt over inheemse planten in de tuin (youtube.com/watch?v=MVGZKLOSmqc)
2025-22	VVD	Bladzijde 58 Opzetten en uitbouwen van gebiedenaanpak.	Op welke termijn gaat GS invulling geven aan de verbinding van de traditionele thema's Water, Natuur en Landbouw met andere thema's zoals Zorg, Cultureel erfgoed en Wonen? U schrijft dat er versterking nodig is.	Hier wordt al invulling aan gegeven met een gebiedsgerichte werkwijze onder andere in de vijf gebieden (Veerse Meer, Walcheren, Schouwen-Duiveland, NSPD en Veerse Meer), maar daarnaast ook breder in Zeeland. Er worden vanuit Zeeland 2050 ook try-outs uitgevoerd om met behulp van ontwerpend onderzoek de ambities van Zeeland 2050 in samenhang te bezien met verschillende toekomstvisies, beleidsambities, opgaven en plannen. Zo experimenteren we hoe een wenselijke toekomst samen met stakeholders in de regio's uit kunnen werken naar regionaal c.q. gemeentelijk niveau. Deze try-outs vinden plaats in gemeente Schouwen en Duiveland en gemeente Sluis.
2025-23	PvdA-GroenLinks	Bladzijde 61 Ag natuurinclusief	Er blijkt geen overeenstemming te zijn bereikt over een ambitiedocument natuurinclusief met een selecte groep stakeholders. Wie zijn die stakeholders? Wat zijn de knelpunten gebleken. Waaraan moeten we denken bij die ambities? Wordt er nog een vervolg ingezet (aub toelichting waarom wel/niet en zo mogelijk met tijdpad)	In 2025 is gesproken met stakeholders uit diverse sectoren en overheden: bouwen, landbouw, recreatie, industrie, onderwijs en gezondheid, enkele gemeenten en het waterschap. Hiervoor zijn vier werksessies georganiseerd. Het doel hiervan was om de ambities van de landelijke Agenda Natuurinclusief te vertalen naar een breed gedragen Zeeuwse ambitie. Het vinden van overeenstemming bleek niet eenvoudig, ondanks de goede intenties van alle deelnemers. De stakeholders hadden te uiteenlopende wensen ten aanzien van de concretisering van de ambitie om in Zeeland natuurinclusief te gaan werken om te komen tot een gedragen ambitie. Dit traject was echter niet zonder resultaat. Er zijn diverse samenwerkingen uit ontstaan die op deelonderwerpen leiden tot concrete acties. Een voorbeeld is de pilot Basiskwaliteit Natuur die we samen met de gemeente Goes en het Waterschap zijn gestart.

				Het komende jaar werken we op deze deelonderwerpen verder aan de realisatie van de ambities van de Agenda. Daarnaast gaan we met het Rijk en andere overheden werken aan een meer concrete landelijke Agenda Natuurinclusief 3.0. Het kabinet heeft aangekondigd met een beleidskader en uitvoeringsprogramma te komen.
2025-24	D66 Zeeland	Bladzijde 62 Natuurinclusief werken	Waarom is het niet gelukt om te komen tot een gezamenlijk ambitiedocument of advies van stakeholders? Welk gevolg heeft dit voor het doel van meer natuurinclusief werken?	De stakeholders (zoals genoemd in antwoord op 2025-23) hadden te uiteenlopende wensen ten aanzien van de concretisering van de ambitie om in Zeeland natuurinclusief te gaan werken. Dit ging bijvoorbeeld over hoe hoog de lat moet liggen, hoe concreet de ambitie gemaakt moet worden, of er noodzaak is tot systeemverandering van bovenaf, of kleine stapjes van onderop, etc. De intenties van alle stakeholders waren in elk geval goed. Ondanks het uitblijven van een gezamenlijk ambitiedocument, zijn er uit de gesprekken wel samenwerkingen ontstaan waar we nu op voortbouwen. Dit doen we per sector. Dit jaar zal onze aandacht met name uitgaan naar gemeenten, om deze te ondersteunen bij de samenhangende uitdagingen op het gebied van bouwen, recreatie, klimaatverandering, gezondheid en natuurherstel.
2025-25	D66 Zeeland	Bladzijde 64 Biologisch areaal	Is er in 2025 concreet meer biologisch areaal bijgekomen of afgegaan? Kunnen we ergens meer lezen over het werk van de projectleider ZLTO op dit thema?	Volgens het Trendrapport van Bionext (2025) had Zeeland in 2024 2.982 hectare biologische landbouw. In 2025 is dit aantal hectare gestegen naar 3.407, een stijging van 14,3%. Tevens is er 145 hectare biologische landbouw in omschakeling, wat het totaal biologische landbouw brengt op 3.552 hectare. Dit is gelijk aan 3% biologische landbouw ten opzichte van het totale areaal landbouw in Zeeland. In 2024 was dit percentage nog 2,7%. De ZLTO heeft een pagina op haar website gemaakt over de werkzaamheden van de projectleider en de insteek van het project "Biologische landbouw Zeeland". Hier zijn ook de contactgegevens van de projectleider te vinden.
2025-26	VVD	Bladzijde 66 Doelindicatoren	In de lijst staat dat 14 van de 56 PAS-melders zijn gelegaliseerd: op welke termijn verwacht GS de overige PAS-melders te kunnen legaliseren? Kunnen ze allemaal gelegaliseerd worden? Waarom	Er is een nationaal programma voor legalisatie van PAS-melders, daarvoor hebben zich in het verleden 56 Zeeuwse PAS-melders aangemeld. Voor 14 Zeeuwse PAS-melders was een oplossing gevonden, of bleek geen legalisatie meer nodig te

			wel/niet?	zijn. Door rechterlijke uitspraken (intern salderen) hebben 6 PAS-melders echter nu alsnog een vergunning nodig. Deze zijn inmiddels weer terug in het nationale legalisatieprogramma opgenomen. Het Rijk heeft het legalisatieprogramma verlengd tot 2028. De ministeriele TaskForce komt voor de zomer met nieuwe maatregelen die het mogelijk moeten maken om alle PAS-meldingen op te lossen (legaliseren). Voor zover nu bekend wordt ingezet op generieke maatregelen op nationaal niveau en maatwerk per PAS-melding. De Provincie heeft een belangrijke rol bij de verdere uitvoering van dit legalisatieprogramma, maar is sterk afhankelijk van wat er op landelijk niveau door het Rijk wordt besloten.
2025-27	PvdA-GroenLinks	Bladzijde 66 Regisseur groene boa's	De betrokken regisseur blijkt van de RUD overgegaan te zijn naar de provincie. Betekent dit nu ook dat de provincie dan de groene boa's aanstuurt? En zo ja, in hoeverre valt dit dan te rijmen met de inzet om de Zeeuwse RUD robuust genoeg te maken om de uitdagingen aan te kunnen (met alle middelen, zowel financieel als qua capaciteit); met andere woorden waaruit blijkt dat deze overstap handig/noodzakelijk is/was (het gaat PvdA/OGL hierbij niet om het persoonlijk belang)?	De Provincie stuurt de groene BOA's niet aan. De aansturing gebeurt door de RUD en dat blijft ook na de overgang van de groene regisseur op dezelfde wijze. De groene regisseur stemt de verschillende handhavingsactiviteiten tussen de RUD, de terreinbeherende organisaties en de provincies met elkaar af. Dat gebeurt bij veel provincies op provinciaal niveau. Bij ons was dit overgegaan naar de RUD maar in de praktijk merkten zowel de provincie als de RUD dat het niet werkte omdat de RUD net als de terreinbeheerder een handhavende partij is en de regie daar eigenlijk los van moet kunnen staan. In onderling overleg hebben we afgesproken dat de regisseur terugkomt naar de provincie en dat we daarnaast de groene handhaving bij de RUD versterken.
2025-28	PvdA-GroenLinks	Bladzijde 70 Resultaten Europese subsidies	Uit de stukken blijkt dat daar waar we als Zeeland nauw betrokken zijn goede resultaten geboekt worden wanneer het gaat om het maximaal benutten van Europese subsidie(kansen). Uit een rekenkamerrapport van 2024 bleek dat dit veel minder is op terreinen waar we niet aan tafel zitten. Wat zijn de resultaten hiervan in 2025? Zijn/worden er verbeteringen in zicht? Zo nee, wat kan/zal hieraan gedaan worden?	Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten worden twee keer per jaar geïnformeerd over de Europese fondsen die in Zeeland terecht komen. De tussenstand van de programmaperiode 2021-2027 met peildatum April 2026 is € 163 miljoen Europese subsidie verleend voor 709 projecten aan alle Zeeuwse organisaties samen. Aan de Provincie zelf is € 4,2 miljoen verleend, verspreid over 9 projecten. De projecten waar de Provinciale organisatie Europese subsidie voor ontvangt, zijn 8 Interreg projecten. Dat zijn de programma's waar de provincie betrokken is bij het management. Het klopt dus zeker dat we betere aansluiting hebben bij de Europese subsidieprogramma's waar regio's, en dus ook Zeeland, betrokken zijn in het programmamanagement. Door

				de bekendheid met deze programma's is het makkelijker om beleidscollega's te adviseren over deze programma's. Hierdoor maken we er ook meer gebruik van. De capaciteit van het Europeatteam is op dit moment gericht op het uitvoeren en ondersteunen van deze managementrol in de programma's. Capaciteit om voor onze eigen organisatie subsidieaanvragen te schrijven is er niet. Beleidscollega's doen dit zelf naast hun inhoudelijke werk. Wel is op dit moment een aantal uur vrijgemaakt om te onderzoeken welke subsidiemogelijkheden er zijn bij de centraal georganiseerde Europese subsidieprogramma's. Denk hierbij onder andere aan grotere onderzoeks- en investerings- energie/infrastructuurprojecten. Op dit moment zijn veel subsidiepotten in Europa leeg en kan er geen direct resultaat in Euro's worden overlegd. Vanaf 2028 start weer een nieuwe 7 jarige programmaperiode. Er zullen dan nieuwe subsidieprogramma's zijn en ook de rol van de regio's/provincies in de subsidieprogramma's gaan er waarschijnlijk anders uitzien. Op dit moment werken we nauw samen met andere regio's en het Rijk om de nieuwe programma's vanaf 2028 vorm te geven en erop te sturen dat deze ruimte bieden om de Europese middelen in te zetten voor onze Zeeuwse opgaven. Tegelijk werken we met Zeeuwse Stakeholders en beleidscollega's eraan dat we kler staan met de juiste projecten wanneer de nieuwe programmaperiode van start gaat. Een nieuw Zeeuws Europa of internationaliserings beleidsplan zal ook voor deze periode opgesteld worden. Hierin worden de aanbevelingen uit het Rekenkamerrapport uit 2024 meegenomen, zoals het uitbreiden van de voucherregeling zodat die ook beschikbaar is voor aanvragen bij andere programma's dan OP-Zuid. Als het bestuur meer gebruik wil maken van Europese fondsen voor de eigen Provinciale projecten kan zij ook middels dat beleidsplan capaciteit/budget beschikbaar stellen specifiek voor het schrijven van Europese subsidieaanvragen. Dat is een vak apart.
2025-29	SGP	Bladzijde 73 Binnenvaart	Welke huidige projecten zijn er lopend op het gebied van vervoer van land naar water (model shift). Zeker met het oog op de reparatie van de Westerscheldtunnel begin 2027 die 4 maanden duurt is de binnenvaart	Nadere samenwerking tussen North Sea Port en Port of Moerdijk heeft geleid tot het opzetten van een vaste binnenvaartverbinding tussen Vlissingen/Terneuzen en Moerdijk. Operators Danser Group en Contargo verzorgen de

			nadrukkelijker aan zet. Welke initiatieven worden er opgezet binnenvaart als alternatief Westerscheldetunnel.	dienst. Het programma Joint Corridors Off-Road ondersteunt, samen met onze Zeeuwse Modalshift-makelaar deze ontwikkelingen door logistieke stromen en capaciteit beter inzichtelijk te maken en bedrijven met elkaar in contact te brengen. Werkgeversorganisaties VNO-NCW Zeeland en Portiz bespreken met hun leden de mogelijkheid van goederenvervoer via de binnenvaart tijdens de werkzaamheden aan de Westerscheldetunnel. Deze denkrichting is positief ontvangen maar of dit in de praktijk ook gaat worden toegepast, is ons op dit moment nog niet bekend.
2025-30	SGP	Bladzijde 78 Blue Deal Mosselkweek Voordelta	Wat is de status van de mosselkweek Voordelta Wat zijn de resultaten van de pilots tot nu toe.	Op dit moment is een vervolgpilot in voorbereiding. De resultaten van de eerste pilot (2022-2024) zullen hierbij betrokken worden. De eerste pilot is uitgevoerd 2 km uit de kust bij de Roompot in de Voordelta. Tijdens de pilot zijn 2 hangcultuur systemen getest: een drijvende dubbele longline en een ondergedoken longline, beide voorzien van verschillende typen touw en met gebruikmaking van mosselzaad van verschillende herkomst. De beste resultaten werden behaald met lokaal ingevangen zaad op de ondergedoken longline. De locatie is niet als optimaal beoordeeld. De dynamiek is er waarschijnlijk te hoog om succesvol mosselen te kunnen kweken in de waterkolom.
2025-31	PvdA-GroenLinks	Bladzijde 78 Duurzame en klimaatneutrale industrie	Er staat bovenaan bladzijde 79 dat er vanuit het Rijk begin 2025 duidelijkheid zal komen over de verlengingskans van de kerncentrale in Borsele. Is dit een typefout (moet zijn 2026)? Of is er ondertussen toch al duidelijkheid over dat mogelijke vervolg? Zo ja, dan vernemen wij dit uiteraard graag zo snel mogelijk.	Over de voorgang van de aandelentransactie bent u voor het laatst geïnformeerd in de GS brief van 9 december 2025 (552226). Binnenkort volgt er een nieuw updatemoment.
2025-32	PvdA-GroenLinks	Bladzijde 81 Onderwijs- en Onderzoeksagenda	Wat is de precieze omvang in tijd van deze agenda (2025-2025 lijkt fractie PvdA-GL te kort.. Als het toch maar over 1 jaar blijkt te gaan, wanneer worden die resultaten dan gedeeld met PS?	De vermelding "2025-2025" betreft een verschrijving. Dit moet 2025-2035 zijn. De Strategische Onderwijs- en Onderzoeksagenda is in 2025 vastgesteld, maar kent nadrukkelijk een meerjarige doorwerking. Provincie Staten worden via jaarlijkse via de reguliere verantwoordingsinstrumenten geïnformeerd over de resultaten en voortgang.
2025-33	D66 Zeeland	Bladzijde 81	Welke internationale inzet is er op dit thema? Werven we	Er wordt samen met partners gekeken hoe Zeeland

		Arbeidsmarkt/internationale inzet	actief tekortberoepen buiten Nederland, bijvoorbeeld tandartsen uit Portugal of Duitsland?	aantrekkelijk(er) gepositioneerd kan worden om zo talent van buiten Nederland aan te trekken. Zo heeft de Provincie Zeeland de handen ineen geslagen met Talent Service Zeeland en Zeeuwse bedrijven om technici uit binnen- en buitenland te verleiden om naar Zeeland te komen onder de campagnenaam "Break out".
2025-34	VVD	Bladzijde 87 Verkeersdoden	Wat zijn de trendcijfers (2020-2025) voor aantal verkeersdoden? Wat is aantal verkeersdoden in 2026 tot en met heden (6-5-2026)?	Vooraf wensen wij op te merken dat het aantal verkeersdoden slechts een beperkt zicht biedt op de verkeersveiligheid. Een betere indicator is het totaal aantal verkeersslachtoffers inclusief het aantal ernstig verkeersgewonden. De aantallen doden over de genoemde periode zijn: 2020: 19 2021: 11 2022: 23 2023: 15 2024: 18 2025: 20 2026: 9 per 20 mei 2026 
2025-35	VVD	Bladzijde 88 Verkeersveiligheid educatieprogramma	128 basisscholen hebben meegedaan, hoeveel scholen niet? Doen deze 128 scholen ook mee aan het verkeersexamen? Hoeveel scholen niet? Landelijk doen steeds minder basisscholen mee aan het verkeersexamen (Jeugdjournaal 16 april 2026). Is in	Er zijn in Zeeland 102 zogenaamde labelscholen en 26 scholen zitten in het traject. In principe doen al deze scholen mee aan het verkeersexamen. Er zijn uitzonderingen op grond van praktische redenen zoals afstand en dan wordt meestal een alternatief programma aangeboden. Het verkeersexamen wordt per gemeente en door de

			Zeeland ook sprake van deze teruggang?	gemeentes georganiseerd en bekostigd. Het is ons niet bekend in welke mate de overige (niet labelscholen) deelnemen aan het examen. Wij hebben geen signalen dat er sprake is van een teruggang.
2025-36	VVD	Bladzijde 95 'beoogde 2-3 apps 'en 'integratie-uitdagingen'	Zijn de beoogde 2-3 apps inmiddels volledig ingevuld? Werkt de implementatie nu volledig? Zijn de 'integratie-uitdagingen' getackeld?	Het landschap van App aanbieders is erg dynamisch. Deels is deze ambitie ingevuld, is er een partij gecontracteerd t/m 2027. Met nog tweede partij zijn we in gesprek, dit heeft een langere doorlooptijd i.v.m. uitdagingen publicatie standaard welke landelijk nog niet gereed is. De twee integratie uitdagingen omtrent functionaliteiten zijn nog niet getackeld. Er lopen momenteel proeven om de voortgang te monitoren en bij 100% werken Zeeland breed uit te rollen.
2025-37	VVD	Bladzijde 104 Restauratie Rijksmonumenten	Wat is de omvang van de totale restauratieopgave dan wel de staat van het rijksmonumentenbestand in Zeeland? Welke inzet doet de Provincie in 2026 en 2027 om de staat hiervan te verbeteren?	De Provincie monitort systematisch de staat van de niet-woonhuis rijksmonumenten via de Erfgoedmonitor Zeeland. Uit deze monitor blijkt dat de staat van onderhoud van het Zeeuwse monumentenbestand zorgelijk is in vergelijking met andere provincies. Van de onderzochte niet-woonhuis rijksmonumenten verkeert ruim 24% in matige tot slechte staat en heeft restauratie nodig. Daarmee scoort Zeeland aanzienlijk slechter dan het landelijk gemiddelde van circa 15%. Landelijk wordt een restauratieachterstand van circa 10% van het monumentenbestand als aanvaardbaar en beheersbaar beschouwd. De provinciale inzet in 2026 en 2027 richt zich daarom op het versterken van de instandhouding en toekomstbestendigheid van het monumentenbestand. De provincie zet in op: • Ondersteuning van restauratie via restauratiesubsidie voor rijksmonumenten. • Ondersteuning van herbestemming (via het Zeeuws Erfgoed Expertteam). • Ondersteuning van gemeenten en eigenaren met kennis en expertise (via steunpunt).
2025-38	VVD	Bladzijde 107 Jongeren participatie cultuur en erfgoed	Welke inzet doet de Provincie om bij initiatieven als de Kinderkunstweek jongeren aan te trekken die niet op	De inzet voor jongeren die niet op voorhand interesse hebben in cultuur of het niet meekrijgen van huis uit, is vooral via

			voorhand al interesse hebben dan wel dit van huis uit mee krijgen? Worden data gedreven strategieën ingezet om cultuurparticipatie te verhogen? Zo ja, welke? Zo nee, waarom niet? Welke doelgroepen worden momenteel onvoldoende bereikt binnen het cultuurbeleid?	cultuureducatie op scholen. Provincie, Zeeuwse gemeenten en het Fonds voor Cultuurparticipatie financieren samen Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK4, looptijd tot en met schooljaar 2027-2028). Het erfgoed educatieprogramma 'Reizen door de Tijd' is hierin geïntegreerd. Ook wordt er verder gewerkt met gemeenten aan organisatiestructuren voor cultuureducatie en borging na afloop van CmK4. Cultuurkwadraat blijft deze ondersteuningstaak coördineren en uitvoeren. Daarnaast voert Cultuurkwadraat het project 'The Culture' uit waarin jongeren met moderne vormen van cultuur in aanraking komen. De Stichting Kinderkunstweek heeft voor dit jaar geen subsidie meer aangevraagd bij de Provincie. Afgelopen maart vond de 15e en laatste editie van de Kinderkunstweek in de huidige vorm plaats. De Stichting Kinderkunstweek heeft aangegeven te zullen stoppen, maar heeft wel de wens geuit om al het in de afgelopen jaren verzamelde materiaal beschikbaar te willen houden. Scholen zouden op die manier het materiaal kunnen blijven gebruiken in het lesaanbod. Bekeken wordt hoe en waar dit het beste geborgd kan worden. De provincie heeft hierin geen directe rol, maar blijft betrokken en denkt mee. Op dit moment wordt geen data gedreven strategie ingezet om participatie van jongeren te verhogen. Het cultuurveld is breed en elke doelgroep heeft zijn eigen voorkeuren. Uit eerdere onderzoeken is gebleken dat met name mensen met een laag inkomen een drempel ondervinden voor cultuurbezoek vanwege de kosten. Daarnaast de groep 16-30 jarigen, onder andere vanwege het ontbreken aan jongerencultuur. We hebben met de Uitvoeringsagenda Cultuur en Erfgoed 2025-2032 een verandering in gang gezet om een goede aansluiting te hebben met een zo breed mogelijke doelgroep. Een periodieke monitor is hierbij een helpend instrument.
2025-39	VVD	Bladzijde 107 Jongeren participatie cultuur en erfgoed	In aansluiting op voorgaande vraag. Hoe wordt gezorgd dat muzikale en culturele participatie voor iedereen	Bij het jeugdfonds sport en cultuur kunnen gezinnen een aanvraag doen voor een bijdrage in de contributie of

			beschikbaar is? Toelichting: om bijvoorbeeld deel te nemen in het Zeeuws Jeugdorkest heeft een kind een doorgaans kostbaar muziekinstrument en -lessen nodig.	muziekinstrumenten.
2025-40	ChristenUnie	Bladzijde 109, 110, 111 en 116 Sport, bewegen en positieve gezondheid	Bij sport, bewegen en positieve gezondheid worden verschillende resultaten genoemd. Tegelijk zijn niet alle doelen helemaal gehaald, zoals de duurzaamheidsatlas voor sportaccommodaties en de doelstelling rond het Jeugdfonds Sport en Cultuur. Kunt u aangeven wat de inzet in 2025 concreet heeft opgeleverd voor inwoners van Zeeland, en wat er in 2026 beter of anders wordt gedaan op de onderdelen die nog niet helemaal gelukt zijn?	Met betrekking tot de resultaten van het Jeugdfonds is een groei waar te nemen, echter niet zo groot als dat we op hadden ingezet. Door aan te sluiten bij armoede netwerken, de campagne op kansarme scholen, verschillende activiteiten op cruijff courts en veel actiever te zijn op de social media, is de stijgende lijn wel ingezet. Tegelijkertijd geldt hier ook de wet van de verminderde meeropbrengst. Hoe dichter we tegen de max van het potentieel aantal kinderen zitten, hoe lastiger het is om die laatste te bereiken. Voor 2026 zal er dan ook weer een campagne op scholen worden georganiseerd en extra worden ingezet om communicatie en aansluiting/afstemming met bestaande armoede netwerken en gaan we Zeeuwse gemeenten vragen zelf hier actief richting hun inwoners over te communiceren (hetgeen zij tot nu toe niet als hun verantwoordelijkheid zien).
2025-41	PvdA-GroenLinks	Bladzijde 110 Doelstelling Zeeuwse sportaccommodaties verduurzamen	De duurzaamheidsatlas voor 30 Zeeuwse sportaccommodaties blijkt niet gerealiseerd te zijn. Wat wordt eraan gedaan om deze doelstelling alsnog te halen. Zo ja op welke termijn? Zo nee, waarom niet?	Er was geen draagvlak voor de inzet van de landelijke duurzaamheidsatlas bij betrokken adviseurs. Bovendien bleek door vele wisselingen binnen verenigingen dat zij niet of slecht op de hoogte waren van de duurzaamheidsscans die zijn gehouden binnen hun vereniging. Er is toen besloten om de duurzaamheidsatlas niet meer te vullen. Dit betekent niet dat er geen verduurzamingstrajecten meer plaatsvinden of regionaal inzicht is in de duurzaamheidsscans die zijn uitgevoerd. De financiering van de te nemen maatregelen blijft een uitdaging.
2025-42	VVD	Bladzijde 115 Doelindicatoren, indicator makersklimaat en kennisontwikkeling	Welke oorzaken zorgen ervoor dat het aantal bezoeken per inwoner aan voorstellingen voor professionele podiumkunsten niet stijgt boven 0,3? Welke concrete acties kunnen ervoor zorgen dat inwoners vaker voorstellingen bezoeken en er een duidelijke groei richting de doelstelling van 1,0 in 2026/2027 wordt ingezet?	De uitvoering van het nieuwe beleid Cultuur en Erfgoed is gericht op het stimuleren van meer productie en presentatie. Voordat het effect van de uitvoering duidelijk wordt is het 2027. Een voorbeeld van een maatregel die is ingevoerd is de subsidieregeling meerjarige ondersteuning kunsten 2026-2028.
2025-43	PvdA-GroenLinks	Bladzijde 117	Waarom wordt hier geen melding gemaakt van de	We werken inderdaad samen met stakeholders in Zeeland en in

		Samenwerkend bestuur	samenwerking met het Strait Committee? Juist het afgelopen jaar is/wordt daar tot overwogen om die samenwerking uit te breiden tot alle regio's rond de Noordzee en wellicht nog verder? Dat zou evt. ook meer Europese samenwerking/subsidie kunnen betekenen in deze geopolitiek onrustige tijden. Indien mogelijk aub toch graag een korte weergave van wat wel/niet speelt in samenwerking met het SC.	Nederland. Onder andere in IPO- en OZO verband. We werken ook samen met stakeholders buiten de Nederlandse grens. We doen dat inderdaad veel met onze burens in Vlaanderen, maar ook met andere regio's en landen. Twee voorbeelden van netwerken om de samenwerking met andere Europese regio's te faciliteren zijn het Straits Comité en de CPMR/North Sea Commission. CPMR staat voor Conference of Peripheral Maritime Regions en is een netwerk waarin kustregio's in Europa met elkaar samenwerken en kennisdelen. De North Sea Commission is een onderdeel van de CPMR. In dit netwerk werkt Zeeland nauw samen met regio's rondom de Noordzee uit Noorwegen, Duitsland, Zweden, België Frankrijk en Schotland op de thema's circulaire economie, visserij, PFAS en de energietransitie. Ook vindt in dit verband steeds meer kennisuitwisseling plaats met regio's rondom de Baltische zee op het gebied van veerkracht, duurzaamheid en veiligheid. Dit staat in de kinderschoenen, maar het zijn thema's die steeds belangrijker worden. Het Straits Comité is een bestuurlijk- en ambtelijk samenwerkingsverband tussen Zeeland, Zuid-Holland, Oost en West-Vlaanderen, Nord en Pas-de Calais in Noord-Frankrijk en Kent County Council in het Verenigd Koninkrijk. Dit samenwerkingsverband heeft de filosofie om de banden met de burens warm te houden op alle voorkomende thema's en pro-actief in te zetten op samenwerking en afstemming rondom water (waterbeschikbaarheid, zeespiegelstijging en overstromingen), circulaire economie, arbeidsmarkt en onderwijs, leefbaarheid (Zeeland 2050), stikstof en natuurherstel en jeugd. Ook is hiermee een basis opgebouwd voor samenwerking met Noord-Frankrijk in het kader van de Schelde-Seine verbinding. Het Straits Comité is onder andere ook aan het onderzoeken of een nauwere samenwerking met netwerken rondom de bredere Noordzee en Baltische Zee zinvol is en wellicht subsidiekansen op kan leveren. Het onderhouden van warme contacten met buurlanden is cruciaal om wanneer het nodig is snel zaken samen op te kunnen pakken zoals bij crisissituaties, noodzakelijke investeringen, lobbyactiviteiten en ook bijvoorbeeld gezamenlijk subsidie aanvragen te doen bij Europese subsidieprogramma's. Om te kunnen samenwerken moet je elkaar leren kennen en
--	--	-----------------------------	---	--

				vertrouwen opbouwen. Dit doen wij onder andere via de genoemde netwerken. Samenwerkend bestuur. We werken actief samen met verschillende partners om meer te bereiken. Dat doen we in de regio samen met gemeenten en waterschap via het Overleg Zeeuwse Overheden (OZO) en met andere provincies via het Interprovinciaal Overleg (IPO). Ook werken we samen met partners in het buitenland. In het bijzonder Vlaanderen. Maar ook met veel andere Europese regio's zoals met Noord-Frankrijk, regio's rondom de Noordzee en onze burens aan de overkant van de zee in het Verenigd Koninkrijk via het Straits Committee en de North Sea Commission. De samenwerking staat altijd in het teken om verder te komen met de belangrijke opgaven voor Zeeland. We versterken onze positie en onderhouden onze relaties. Positieve en duurzame veranderingen bereiken we door kennis en middelen te delen en gezamenlijk op te treden.
2025-44	D66 Zeeland	Bladzijde 121 Convenant OZO	Is het convenant OZO ondertussen ondertekend? Zo nee, waarom niet?	Het convenant is op 3 maart 2026 ondertekend. Graag verwijzen wij u naar de GS-brief met kenmerk 825443 welke zal worden geagendeerd bij de commissie bestuur van 26 juni 2026.
2025-45	PvdA-GroenLinks	Bladzijde 131 Actie verstrengeling HWBP-PAGW	Gezien de genoemde jaren (2024 met uitloop in 2025) mag verondersteld worden dat de resultaten van deze actie inmiddels bekend zijn? Hoe luiden die? En wanneer die nog niet bekend zijn, wanneer mag PS die verwachten?	Deze actie heeft als doel om te kijken hoe deze programma's meer geïntegreerd kunnen worden, omdat in de praktijk nogal eens tegen sectorale beperkingen werd aangelopen. Inmiddels heeft dit geleid tot een juridische analyse van Europese en Nederlandse wetgeving door het DCC. Verwachting is dat deze op korte termijn zal worden afgerond. Daarnaast is de intentie om ook te kijken hoe op locatieniveau deze programma's beter met elkaar verbonden kunnen worden. Naar aanleiding van de dijkversterking Zak van Zuid-Beveland zijn hierover afspraken gemaakt tussen provincie, waterschap Scheldestromen en het Rijk op basis waarvan het onderzoek 'Weerbare Westerschelde' op korte termijn zal starten.
2025-46	Partij voor de Dieren	Bladzijde 137 Energie op Klimaat, Ammoniak	In de presentatie "Waterstof" d.d. 5 maart te Nieuwdorp, staat op de pagina met de titel "Essentie" een tabel met	De provincie wil niet sturend zijn voor wat betreft het wel of niet toestaan van bepaalde typen waterstofdragers. Deze keuze

			mogelijke waterstofdragers. Ammoniak is niet de enige mogelijke waterstofdrager en brengt veel risico's met zich mee. Waarom is de keuze dan toch op Ammoniak gevallen?	wordt – uiteraard binnen de mogelijkheden die de vigerende wet- en regelgeving biedt – aan de markt gelaten. Dat veel marktpartijen voor ammoniak kiezen heeft o.a. te maken met feit dat dit een bewezen technologie is, ammoniak naast waterstofdrager ook gebruikt wordt als brand- en grondstof en het een kostenvoordeel heeft ten opzichte van sommige andere waterstofdragers.
2025-47	PvdA-GroenLinks	Bladzijde 145 Grevelingen	Blijft de uitwerking van de bestuursovereenkomst gericht op een gezonde zoute Grevelingen. Uit voorgaande jaren is gebleken dat die inzet hard nodig is wil men voldoen aan de doelen waarvoor subsidie is/wordt ontvangen. Nu stagneert een en ander mede omdat Rijk niet reageert. Wanneer is helderheid te verwachten? Eveneens over het wel/niet onderzoeken eventueel zoet maken?	De bekostiging van Getij Grevelingen wordt meegenomen in de lopende gesprekken over de prioritering van opgaves voor IenW i.r.t. het Deltafonds en bij LVVN in de gesprekken over Investeringsbudget Natuurherstel i.r.t. de NHV die dit jaar plaatsvinden.
2025-48	ChristenUnie	Pagina 150, 151, 185, 186 en 191	In de jaarstukken staat dat de provincie er financieel gezond voor staat. Tegelijk zijn er in 2025 hoge dividend- en renteopbrengsten en is de weggevallen bijdrage van € 6,7 miljoen uit het Provinciefonds opgevangen met dividendgeld. Kunt u aangeven hoeveel ruimte er de komende jaren is voor nieuw beleid, zonder extra dividend of andere meevallers?	Zonder deze zaken is de ruimte voor nieuw beleid beperkt. Er zullen dan ombuigingen nodig zijn.
2025-49	D66 Zeeland	Bladzijde 194 Samenwerking datamanagement	Hoe verloopt de samenwerking met de Zeeuwse gemeenten in brede zin op het gebied van datamanagement?	Samenwerking in het datamanagement vindt op informerende basis plaats in netwerken van (Zeeuwse) data-professionals. Ook langs de weg van samenwerking op inhoudelijke beleidsthema's komen data- (en datamanagement-) vragen naar voren. Deze worden dan in het kader van zo'n specifieke samenwerking (bij voorbeeld een project) opgepakt. De geleerde lessen uit deze projecten wordt vervolgens weer organisatie/netwerk-breed overgenomen. Samen met de Vereniging Zeeuwse Gemeenten heeft de Provincie de weg ingeslagen voor een Zeeuws Kennisplatform. Dat is een platform waarop diverse community's rondom specifieke, inhoudelijke thema's kunnen samenwerken: het delen van kennis, informatie, documenten etc. via het SamenZeeland-platform. Voor wat betreft het onderwerp 'data' is binnen het genoemde kennisplatform een community in oprichting. Deze richt zich op

				kennisuitwisseling op het gebied van Datamanagement en Data-governance (methoden, standaarden, vereisten, landelijke ontwikkelingen). Data-specialisten van diverse Zeeuwse overheden weten elkaar al een tijd te vinden binnen de community 'Datadenkers-Zeeland'. De voorkeurskanalen voor het delen van data zijn de bestaande landelijke (data-)voorzieningen en het dataportaal van de Provincie. Het gebruik van het dataportaal wordt gestimuleerd en breidt zich uit. Er wordt daarnaast gewerkt aan duidelijke samenwerkingsafspraken over gegevensuitwisseling met partners (welke data, frequentie, kwaliteit). Data worden gedeeld vanuit het principe "open, tenzij ...". De 'tenzij' kan bij voorbeeld zitten in vertrouwelijkheid, risico-gevoeligheid of persoonsgevoeligheid. De Nederlandse DigitaliseringsStrategie -actielijn Data- geeft in 2026 extra tempo aan de Interbestuurlijke Datastrategie (IBDS), i.c. het samenwerken aan verantwoord datagebruik voor maatschappelijke opgaven. De IBDS-Realisatie vindt plaats onder aansturing van ICTU, in opdracht van het Ministerie van BZK. Het is een landelijk programma waarin binnen elke regio de samenwerkende overheden (gemeenten, Provincie, waterschappen etc.), elk vanuit zijn/haar eigen verantwoordelijkheid, hun bijdrage levert. In dat IBDS-verband vindt op 22 september 2026 de Regiodag Zuid-West in Middelburg plaats, bedoeld voor data-professionals in de regio Zuid-West, gehost door de Provincie. Data-governance is nodig om de groeiende opgaves en taken die binnen het data-management uitgevoerd dienen te worden organisatorisch mogelijk en robuust te maken.
2025-50	D66 Zeeland	Bladzijde 194 & 195 Pilots analyses	Zijn de genoemde pilots bedoeld voor externen, of alleen voor provinciale data?	Vanwege het experimentele karakter dat een pilot heeft zijn de AI-pilots vooralsnog alleen bedoeld voor Provinciaal gebruik en Provinciale doeleinden. Dat heeft ermee te maken dat in een pilot-fase het nog kan/mag zijn dat een uitkomst onzeker, onvoorspelbaar of onbetrouwbaar is. Als AI-gebruik van een experimenterende pilot het karakter van een vaste ondersteunende bedrijfswaarde voor ons werk gaat krijgen, dan zal een aantal randvoorwaarden (zoals data-kwaliteit,

				kennis en vaardigheid bij gebruik, ethisch verantwoord handelen) met veel meer zekerheid ingebouwd moeten zijn, dan dat in een pilot het geval is. De pilot met ABF in Cijfers heeft als uiteindelijk doel het begrijpbaar en digitaal toegankelijk publiceren van data op specifieke onderwerpen. Vaak in de vorm van een dashboard. Deze zijn nu nog niet openbaar beschikbaar maar worden bijvoorbeeld voor Natuur en de Omgevingsmonitor later dit jaar openbaar gepubliceerd via Zeeland.nl.
2025-51	D66 Zeeland	Bladzijde 194-195 Structurele analyse provinciale data	Klopt het dat er geen structurele analyse van provinciale data plaatsvindt?	Dit klopt niet. We analyseren en beoordelen onze data structureel op kwaliteit van de informatie over de data, zoals of de data vindbaar is, een begrijpbare omschrijving bevat (interpreteerbaar) voor de gebruiker(s), wie de beheerders zijn, in welke frequentie de data beschikbaar is en meer. We weten welke data en informatie in systemen aanwezig zijn en hebben dit op meta-niveau structureel vastgelegd in ons data-register: het Intern dataportaal Provincie Zeeland. Hiermee realiseren we een gezonde gegevenshuishouding ten behoeve van het gebruik van data in de beleidsafwegingen. Daarnaast wordt gewerkt aan een raamwerk voor het beoordelen van de inhoudelijke datakwaliteit, zodat we ook op eenduidige wijze kunnen delen wat de inhoudelijke kwaliteit is van de beschikbaar gestelde data. Tot slot wordt middels ENSIA een jaarlijkse evaluatie uitgevoerd rondom het beheer en onderhouden van de landelijke basisregistraties waar wij als provincie medeverantwoordelijk voor zijn: de Basisregistratie Ondergronden (BRO) & de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT).
2025-52	PvdA-GroenLinks	Bladzijde 206 RUD Zeeland	Is inmiddels helder hoe lang de RUD nog werkt/moet werken met het PxQ-systeem? Is inmiddels bekend hoe het Rijk het Plan van Aanpak om te komen toe een robuuste RUD beoordeelt? Zo nee, wanneer valt die te verwachten (zou april 2026 moeten zijn toch)?	Inzet van de RUD is om met ingang van het begrotingsjaar 2028 met een geactualiseerde systematiek te gaan werken. Eind april 2026 is de interne beoordeling ingestuurd door de RUD met de situatie per 1 april 2026. De beoordeling door het Rijk hiervan is nog niet ontvangen. Dit zal naar verwachting na het zomerreces 2026 zijn.

Beantwoording vragen Jaarstukken 2025

			Is bekend of en zo ja in hoeverre Zeeuwse gemeenten bereid zijn meer taken over te hevelen naar zo'n robuuste RUD?	Op dit moment is ons niet bekend of gemeenten nog aanvullende taken overdragen aan de RUD.
2025-53	PvdA-GroenLinks	Bladzijde 241 Deelname BGTS-NSPD	Volgens de tekst is de provincie een dubbele deelnemer. PvdA-GroenLinks veronderstelt dat dit een ommissie is bij de opstelling van de stukken (en vraagt of deze herzien kan worden).	Het klopt dat er een ommissie zit in de tekst. Helaas kunnen wij op dit moment geen herzieningen meer doorvoeren.
2025-54	PvdA-GroenLinks	Bladzijde 252 NNZ	Nadat het Rijk de provincies verantwoordelijk maakte voor het Landelijk Gebied (met onder andere natuur) kwam er veel geld mee. Uiterlijk 2027 moe(s)ten daarmee duizenden ha nieuwe natuur gerealiseerd worden. Hiervoor kwamen onder andere ook de nodige hectare ruilgrond in de grondbank. Hoeveel ha nieuwe natuur (b)lijken na 2027 nog gerealiseerd worden? En hoe komt het dat er momenteel in de grondbank alleen nog maar grond zit ten behoeve van de landbouw? Zijn alle voor natuur ingebrachte hectares inmiddels allemaal verbruikt? Zo ja, dan hadden we die doelstellingen NNZ toch behaald moeten hebben?	De restantopgave natuurontwikkeling wordt na 2027 ingeschat op 150-200 hectare. Dit zijn poercelen die in of in de directe nabijheid van de Zeeuwse natura 2000 gebieden zijn gelegen en door ons zijn aangemerkt als sleutelpercelen. Ook na 2027 zullen we ons blijven inzetten om deze gronden op basis van vrijwilligheid te verwerven. Natuurontwikkeling wordt gerealiseerd via twee sporen: verwerving en inrichting door de provincie en via de subsidieregeling SKNL. Onderdeel van de grondbank vormen percelen die de provincie in 2015 van het Rijk heeft overgenomen. Als we deze gelabelde percelen verkopen voegen we eventuele boekwinst, conform het Natuurpact, toe aan de bestemmingsreserve natuur. Uit die bestemmingsreserve wordt nieuwe aankopen en inrichting van natuurontwikkeling gefinancierd. Per 31-12-2025 is 294 hectare ruilgrond gelabeld in de Grondbank Zeeland. Deze percelen draaien mee in onze kavelruilprocessen ten behoeve van al onze doelstellingen, dus ook voor natuurontwikkeling.
2025-55	ChristenUnie	Bladzijde 263, 264, 265 en 313 Rechtmatigheid	In de stukken lijken twee verschillende bedragen en verwijzingen te staan rond de grens voor rechtmatigheid. Op pagina 263 staat een grens van € 6,5 miljoen, terwijl op pagina 264 en 265 nog € 6,2 miljoen wordt genoemd. Kunt u uitleggen welk bedrag klopt en of hier sprake is van een fout in de tekst?	De verantwoordingsgrens in 2025 bedraagt € 6,5 miljoen. € 6,2 miljoen is een tekstuele fout (verantwoordingsgrens in 2024).
2025-56	D66 Zeeland	Bladzijde 295 Vertraging NPW-programma	Welke stappen hebben GS gezet om vertraging in de uitvoering van diverse deelprojecten te voorkomen?	Beheersmaatregelen maken continu integraal onderdeel uit van het NPW-programma. De projectorganisatie is dusdanig ingericht dat projectbeheersing integraal onderdeel hiervan is. Inhoudelijk:

				Voor de panoramatoren wordt er wekelijks een bouwvergadering gehouden met aannemer, architect en RWS. Hierdoor kan per direct bijsturing plaatsvinden. Ten aanzien van de Groeve Nieuw Namen heeft het gebiedsproces geleid tot een aangepast ontwerp. Er is nu een aangepast en budgettair haalbaar plan wat door de architect wordt uitgewerkt naar een technisch ontwerp om verder gebracht te kunnen worden. Het project Paal was in afwachting van budget vanuit de Erfgoeddeal. Dit is inmiddels toegekend. Er worden verdere sponsors gezocht als co-financiers. De uitvoering wordt nader voorbereid. Met betrekking tot Krevershille, is het beoogde definitieve ontwerp afhankelijk van een uitspraak van de Raad van State. De uitvoering zal vervolgens bij gemeente Hulst worden belegd. Hiertoe is budget gereserveerd. De specifieke grensparkprojecten (bodemverbetering, optimalisatie logistieke korte keten, carbon farming en biodivers Zeeuws bouwplan) zijn onderdeel van een meerjarige beweging omdat ze ingebed moeten worden in de staande organisatie op het boerenerf. De verplichtingen en reserveringen lopen nog in 2026 door. Na afronding NPW als groot project zullen wij de voortgang van de verschillende onderdelen borgen binnen de staande organisatie.
2025-57	D66 Zeeland	Bladzijde 295 Gevolgen vertraging NPW	Welke gevolgen heeft bovenstaande vertraging voor Natura2000-doelen en landbouw?	Geen. De kernopgave van het NPW betrof de realisatie van 600 hectare estuariene natuur. Dit is reeds gerealiseerd. Daarnaast is met de landbouwsector continu en integraal afstemming over de voortgang en ontwikkelingen. Verder verwijzen wij ook specifiek naar het antwoord op vraag 2026-22 van de Voorjaarsnota.
2025-58	D66 Zeeland	Bladzijde 296 KRW-projecten	Om welke projecten gaat het precies en hoe komt het dat de uitvoering nog niet volledig is afgerond?	De bekostiging van Getij Grevelingen wordt meegenomen in de lopende gesprekken over de prioritering van opgaves voor

				lenW i.r.t. het Deltafonds en bij LVVN in de gesprekken over Investeringsbudget Natuurherstel i.r.t. de NHV die dit jaar plaatsvinden.
2025-59	SGP	Bladzijde 296 Visserijmuseum	Wat is de stand van zaken Visserij museum Breskens. Loopt de uitvoering volgens planning zodat in juli 2026 geopend kan worden?	Het gebouw is 8 april door de bouwer overgedragen aan het Visserijmuseum. Momenteel wordt er gewerkt aan de afwerking en voorbereiding voor de inrichting, naar verwachting wordt die begin juni afgerond. Daarna volgt de inrichting van het Visserijmuseum. Het moment van openstelling (en officieel feestelijk moment) is aan het museumbestuur, de gemeente verwacht half juli.
2025-60	SGP	Bladzijde 298 Landbouw	Er wordt gesproken over het opzetten van een Zeeuws bodemkenniscentrum. Wat is de stand van zaken hiervan. Waar komt dat centrum?	Het Rijk heeft geld gegeven (60.000 euro per jaar) om te besteden aan kennisontwikkeling en kennisondersteuning. Hierbij komt er geen letterlijk centrum, maar wordt er op kennis en onderwerpen geïnvesteerd waar collega's uit de regio (Waterschap, RWS, gemeenten, provincie) vragen kunnen stellen en dit kan worden uitgezocht. Het gaat hier over het versterken van een kennisnetwerk (lees: Zeeuws Platform Bodembeheer) of opzetten daarvan. Dat opzetten was niet nodig want die structuur is er al.
2025-61	D66 Zeeland	Bladzijde 298 Stikstofaanpak en natuurherstel	Wat gebeurt er als er opnieuw aanvullende Rijksmiddelen in 2026 beschikbaar komen? Gaan middelen dan opnieuw door naar 2027, of zien GS kansen om juist versnelling te realiseren binnen het stikstofplan en het Programma Landelijk Gebied?	Dat zal afhankelijk zijn van de omvang en timing van deze middelen. Waar mogelijk zullen we zeker versnellingen realiseren.
2025-62	D66 Zeeland	Bladzijde 298 Verhouding Voorjaarsnota	Hoe verhoudt het doorschuiven van € 2,5 miljoen zich tot de Voorjaarsnota waarin € 1,023 miljoen extra voor stikstof en natuurherstel wordt besteed?	In de inschatting van het benodigde extra bedrag dat in de voorjaarsnota gevraagd wordt, is rekening gehouden met de nog beschikbare budgetten zoals het overschot van vorig jaar.
2025-63	D66 Zeeland	Bladzijde 298 Tabel 030109	In de tabel bij "030109" staat bij "Begroting 2025" een bedrag van -89. Hoe moeten we dat duiden? Werd hier een inkomstenbron verwacht?	De baten in de primaire begroting betreffen de leges voor de flora-en faunawet en de natuurbeschermingwet waar lagere lasten tegenover stonden. Zie verder toelichting op doelstelling 030109 Natuurbescherming.
2025-64	D66 Zeeland	Bladzijde 298 Juridische processen	Welke juridische processen hebben voor deze grote extra kostenpost gezorgd?	Het gaat niet zozeer over juridische processen, maar over juridische bijstand die ingehuurd is met betrekking tot werkzaamheden op het gebied van natuurvergunningen.

Beantwoording vragen Jaarstukken 2025

2025-65	D66 Zeeland	Bladzijde 299 Decentralisatie-uitkering kernenergie	Zijn er ook andere regio's in Nederland die een decentralisatie-uitkering voor de inpassing van kernenergie hebben ontvangen?	Ja, ook de provincies Groningen en Zuid-Holland hebben deze ontvangen.
2025-66	D66 Zeeland	Bladzijde 302 Lagere kosten acties	Waarom kiezen GS er niet voor om deze middelen binnen het programma te herbestemmen in 2026?	We volgen hierin de uitgangspunten van de financiële verordening artikel 3.5.
2025-67	D66 Zeeland	Bladzijde 302 Regio Deal NSPD cultuur	Welke projecten binnen de Regio Deal NSPD, deelopgave Cultuur, zijn vertraagd geraakt?	AirZeeland en Campus Cultura hebben een aanlooperperiode doorgemaakt, maar bevinden zich inmiddels in een duidelijke ontwikkelfase en gaan over op uitvoering van het project.
2025-68	D66 Zeeland	Bladzijde 304 Procesgeldten klimaatadaptatie	Waarom zijn deze procesgeldten uiteindelijk niet volledig nodig geweest?	In 2025 zijn veel projecten en processen uitgevoerd voor de gezamenlijke acties van de Klimaatadaptatiestrategie Zeeland. Deze zijn gefinancierd vanuit de gezamenlijke begroting van de KasZ. Hierdoor hebben wij geen beroep hoeven doen op de provinciale middelen.
2025-69	PvdA-GroenLinks	Bladzijde 305-306 Jaarstukken 2025.pdf – analyse begrotingsafwijkingen	De onderbesteding in 2025 hangt samen met projecten die niet zijn uitgevoerd of zijn doorgeschoven. Welke rol speelde de beschikbare ambtelijke capaciteit hierbij (aantal mensen en beschikbare kennis), en hoe is dit destijds meegewogen bij het maken van de begroting 2025? Wat leert GS hiervan, en hoe wordt in de nieuwe organisatie geborgd dat planning en capaciteit beter op elkaar aansluiten (prioriteiten, haalbare jaarplannen en tijdig bijsturen)?	De onderbesteding in 2025 komt doordat projecten en activiteiten wel zijn gestart, maar de uitgaven deels pas in 2026 vallen. Dit had geen directe relatie met onvoldoende ambtelijke capaciteit. Voor de ingezette reorganisatie en organisatieontwikkeling was het budget in 2025 niet volledig nodig. De verwachting is dat deze middelen in 2026 wel nodig zijn. Daarom wordt voorgesteld om deze middelen opnieuw te ramen. Niet altijd is vooraf precies te voorzien in welk jaar kosten vallen. Hier wordt uiteraard zo goed mogelijk op gestuurd. Een onderdeel van het programma organisatieontwikkeling richt zich daarom ook op portfoliomanagement en optimalisatie van de P&C-cyclus, zodat prioriteiten, planning, capaciteit en middelen beter op elkaar aansluiten.
2025-70	D66 Zeeland	Bladzijde 313 Subsidies buiten ASV	Hoe kan het dat € 0,4 miljoen aan subsidies niet volgens de ASV is verstrekt?	Bij één subsidie is niet voldaan aan de ASV. De subsidie is verstrekt voor niet-activiteit gerelateerde organisatiekosten.
2025-71	D66 Zeeland	Bladzijde 313 EU-aanbestedingsregels ICT	Het lijkt een terugkerend probleem te zijn dat rondom ICT-uitgaven niet wordt voldaan aan de EU-aanbestedingsregels. Hoe kan dit telkens opnieuw fout gaan?	Er is geen sprake van een nieuw of structureel probleem rondom ICT-aanbestedingen. De bevinding betreft één eerder afgesloten ICT-contract waarvoor financiële verplichtingen doorliepen over de jaargrens heen. Daardoor werkt deze

			Indien dit verband houdt met hetgeen beschreven staat op bladzijde 193 over het "voorwaardencriterium": hoe komt het dat de genoemde bedragen niet overeenkomen?	rechtmatigheidsbevinding nog door in de jaarrekening 2025, terwijl het contract inmiddels is beëindigd. Binnen het voorwaardecriterium is bij nog één andere inkoop een onrechtmatigheid geconstateerd. De omvang ligt lager dan de rapporteringsgrens (€750.000) en is daarom niet opgenomen in de verantwoording. Deze betreffende inkoop is niet ICT gerelateerd.
2025-72	D66 Zeeland	Voorjaarsnota en jaarstukken, natuurbeleid	Natuurbeleid is verspreid over meerdere posten, financiële stromen en onderwerpen. Kunnen GS inzichtelijk maken welk totaalbedrag structureel aan natuurherstel en biodiversiteit werd besteed in 2026? Aansluitend: welke financiële gevolgen heeft het dat er in Zeeland geen prioritaire gebieden zijn (blijkt uit brief van 27 maart van minister van Essen, samenhangende aanpak landbouw, natuur en stikstof)	Ervan uit gaande dat hier de besteding in 2025 wordt bedoeld kunt u een toelichting vinden op het overzicht van baten en lasten van programma 3 Balans in Landelijk gebied op pagina 298 van de pdf. Binnen de doelstelling 030103 natuurherstel is er buitenom de Rijksmiddelen (Spuks) € 7,4 miljoen aan Natuurherstel besteed. Op dit moment is het nog niet bekend of er financiële gevolgen zijn van het feit dat we niet zijn aangewezen als prioritaire gebieden. We verwachten hier voor de zomer meer duidelijkheid over.
2025-73	D66 Zeeland	Restauratie praalgraf gebroeders Evertsen	Hoe staat het met de restauratie van het praalgraf van de gebroeders Evertsen?	Wij brengen momenteel de eigendomssituatie, de huidige staat van het praalgraf en de benodigde onderhoudsmaatregelen in kaart. Dit ter voorbereiding voor een langetermijnstrategie voor behoud en restauratie.
2025-74	D66 Zeeland	Over het accountantsverslag bladzijde 16: over deze zin: 'Wij constateren dat IFZ in het jaar 2025 een negatief resultaat heeft behaald van € 2,4 miljoen (2024: verlies van € 3,4 miljoen). De verliezen zijn voornamelijk het gevolg van dotaties aan de voorziening uitstaande leningen en de afwaardering op participaties van de onderliggende fondsen'	In hoeverre waren de negatieve resultaten van Investeringsfonds Zeeland in 2024 en 2025 voorzien, en hoe verhouden deze zich tot de eerdere verwachtingen van Gedeputeerde Staten?	Investeringsfonds Zeeland investeert in innovatieve startups, scaleups en innovatief mkb, met één of meer marktpartijen en tegen marktconforme voorwaarden. Echter, dit type investeringen kent een (zeer) hoog risico en het komt regelmatig voor dat een innovatie geen succes wordt. Dit leidt dan tot afboeking van een deel van of de gehele investering. Dit is vooraf zeer lastig in te schatten. Door het bestuur van het Investeringsfonds Zeeland BV wordt jaarlijks ingeschat of de financiële vaste activa betreffende de onderliggende participaties afgewaardeerd moeten worden. Deze inschatting gebeurt op basis van de financiële informatie van de ondernemingen waarin wordt geparticipeerd en waar gelden aan zijn uitgeleend, gesprekken met de ondernemers en het betaaldedrag ten aanzien van aflossingen en rente. De doelstelling van het Investeringsfonds Zeeland wordt

				gerealiseerd door het verstrekken van hoog risicodragend kapitaal. Het eigen vermogen van de ondernemingen waarin wordt geparticipeerd en waar gelden aan zijn uitgeleend is in de meeste gevallen negatief. Doordat een substantieel deel van deze bedrijven het niet redt zal een negatief resultaat van het Investeringsfonds Zeeland vaker voorkomen. Dat is ook de reden dat er een marktfalen bestaat voor investeringen in dit type bedrijven.
2025-75	D66 Zeeland	Over het accountantsverslag bladzijde 29: over deze zin: 'Gezien het belang van deze risico's hebben wij u gevraagd een adequate toelichting op te nemen hoe u deze risico's beheerst en wat de mogelijke impact van deze risico's is op onder de meer de realisatie van uw doelstellingen, het naleven van wet- en regelgeving en de financiële positie van uw organisatie.'	richting GS: Waar kunnen wij in de toekomst deze adequate toelichting lezen?	We vermelden risico's in de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing conform de uitgangspunten van het door u vastgestelde Risicomanagementbeleid.
2025-76	BBB	Herstructurering cultuur	Wat is de situatie rond de ondersteunende organisaties Cultuurkwadraat en erfgoed Zeeland? Zijn zij organisatorisch en financieel voldoende toegerust om hun taken uit te voeren?	Cultuurkwadraat is een organisatie in opbouw/ontwikkeling. Per jaar kijken we wat er financieel en organisatorisch nodig is om die ontwikkeling mogelijk te maken, binnen de financiële kaders die er zijn. Voor Erfgoed Zeeland loopt momenteel een onderzoek naar de toekomstbestendigheid van de organisatie. De onderzoeksresultaten worden voor de zomer verwacht. Het onderzoek moet inzicht geven in de vraag of Erfgoed Zeeland organisatorisch en financieel voldoende is toegerust om de taken op langere termijn goed uit te voeren, mede in het licht van nieuwe opgaven zoals de Omgevingswet.
2025-77	BBB	Kilometervergoeding	Er is een fossiele kilometer vergoeding en een fossielvrije voor werknemers binnen de provincie, hoe hoog zijn deze en hoe groot is het verschil?	De provincie kent twee vergoedingen voor woon-werkverkeer met eigen vervoer. Voor niet-emissievrij vervoer geldt een vaste tegemoetkoming per gereisde werkdag, oplopend tot maximaal € 3,75 per dag en € 65 per maand. Voor emissievrij vervoer geldt een kilometervergoeding van € 0,23 per kilometer, met vergoeding tot maximaal 20 kilometer enkele reis. Bij 20 kilometer enkele reis komt dit neer op € 9,20

				per gereisde werkdag. Het verschil bedraagt bij 20 kilometer enkele reis € 5,45 per gereisde werkdag in het voordeel van emissievrij vervoer.
2025-78	BBB	Ruimte in het Sloegebied	Welke vergunningsaanvragen lopen er in het Sloegebied en wanneer zijn deze aanvragen binnengekomen?	DCMR geeft aan dat zij op dit moment 24 vergunningprocedures in behandeling heeft van bedrijven in het Sloegebied. Deze procedures zijn grotendeels in de periode tussen augustus 2025 en mei 2026 gestart. Daarop zijn enkele uitzonderingen die eerder zijn gestart, zoals de procedure voor Evolution Terminal. Deze procedure is nu in een afrondende fase en is in 2023 gestart.
2025-79	BBB	Organisatieontwikkeling	Wat is de precieze reden van reorganisatie en welke impact heeft dit op de financiën?	De reorganisatie is gericht op een heldere en logische organisatiestructuur die beter aansluit op de maatschappelijke opgaven waar Zeeland voor staat en op de samenwerking met andere overheden en organisaties. Tegelijkertijd lost de wijziging knelpunten op in aansturing, verantwoordelijkheden en uitvoeringskracht binnen de huidige organisatie. Financieel is het uitgangspunt dat de nieuwe structuur binnen de bestaande personeelsbudgetten wordt opgevangen. Wel zijn incidentele middelen nodig voor de implementatie van de reorganisatie en de begeleiding van de verandering.